

**Universitatea Tehnică a
Moldovei**

**Exercitarea și apărarea drepturilor de proprietate
comună în devălmașie.**

Masterand:

Trevco Aurenia

Coordonator:

conf. univ. dr. în drept

Lupașcu Zinaida

Chișinău 2023

ADNOTARE

Numele, Prenumele: Trevco Aurenia

Titlul lucrării: Exercițarea și apărarea drepturilor de proprietate comună în devălmășie.

Structura tezei: Lucrarea începe cu introducere, este alcătuită din trei capitole și, în final, cuprinde concluzii generale și recomandări, anexe și bibliografie.

Cuvinte-cheie: Proprietate, bunuri imobile, titular, imobil, teren, proprietar, patrimoniu.

Scopul și obiectivele tezei: analiza temei abordate și cercetarea aspectelor pe care le comportă au fost realizate ținând cont de autorii literaturii din domeniu. Dreptul de proprietate are o anumită complexitate care rezultă din aceea că dreptul nu mai este pur și simplu, ci afectat de modalități, în sensul că, fie este un drept asupra unuia sau mai multor bunuri care aparțin simultan mai multor titulari, fie existența viitoare a dreptului în patrimoniul titularului este legată de un eveniment sau de o împrejurare prevăzută de lege ori care este stabilită prin voința omului.

Obiectivele generale a tezei sunt orientate spre cercetarea complexă și sistemică a dreptului de proprietate ca fiind un drept asupra unuia sau mai multor bunuri care aparțin simultan mai multor titulari, fie existența viitoare a dreptului în patrimoniul titularului este legată de un eveniment sau de o împrejurare prevăzută de lege ori care este stabilită prin voința omului.

Metodele aplicate la elaborarea licenței: la baza lucrării de master am folosit mai multe metode, *metoda logică*- prin care am analizat și cercetat legislația națională și diverse monografii autorilor atât din țară cât și de peste hotarele țării, *metoda analitică*- prin care am examinat detaliat drepturile de proprietate.

Metodele aplicate în lucrare sunt bazate pe analiza în detaliu a actelor normative și doctrine naționale și internaționale cu privire la subiectul dat și anume a dreptului de proprietate comună în devălmășie.

Rezultatul concret obținut: Rezultatele cercetărilor au importanță metodologică la investigarea și dezvoltarea instituției dreptului de proprietate comună în devălmășie, atât la nivel de teorie generală, cât și la nivel de ramură. Relevăm posibila contribuție a rezultatelor obținute în operarea reglementării corecte de către stat a dreptului de proprietate comună în devălmășie, invocarea în teză a unor situații practice analizate prin prisma reglementărilor curente și creionarea unor inexactități.

ANNOTATION

Last name, first name: Trevco Aurenia

Title: Exercice and defense of property right in common property cases.

Structure of the paper: The paper starts with an introduction, consists of three chapters, and at the end, it contains overall conclusions and recommendations, annex and bibliography.

Keywords: Property, immovable property, holder, real estate, land, owner, patrimony .

The purpose of the paper: the analysis of the approached topic and the research of the aspects it entails were carried out taking into account the authors of the literature regarding the addressed field. The right to property has a certain complexity resulting from the fact that the right is no longer simple term, but affected by modalities, in the sense that, it is either a right regarding one or more goods belonging simultaneously to several holders, either the future existence of the right in the owner's estate is linked to an event or circumstance provided by law or determined by the will of the person.

General objectives: are geared toward complex and systemic research into means of evidence and probative processes are of particular importance in criminal proceedings, since together with evidence they are closely linked to the achievement of the basic rule of truth, and also because a major part of the penal process is related to evidence and more evidence.

Methods applied to the elaboration of the paper: at the basis of the master's thesis I used several methods, the logical method – by which I analyzed and researched the national legislation and various monographs of different authors, both from our country and abroad, the analytical method – by which I examined in detail the property rights.

The methods applied in the paper are based on the detailed analysis of normative acts and national and international doctrine on the given subject, namely the common property right in the estate.

The genuine result obtained: The results of the research have methodological importance in the investigation and development of the institution of common property right in the estate, both at the general theory level and at the branch level. We reveal the possible contribution of the results obtained in the work of the correct regulation by the state of the common property right in the estate, invoking in the thesis some practical situations analyzed in the light of the current regulations and emphasizing some inaccuracies.

Cuprins:

INTRODUCERE	5
I. ASPECTE DOCTRINARE ȘI LEGISLATIVE PRIVIND DREPTUL DE PROPRIETATE	Error! Bookmark not defined.
1.1. Evoluția conceptului și regimul juridice al dreptului de proprietate .	Error! Bookmark not defined.
1.2. Conținutul dreptului de proprietate	Error! Bookmark not defined.
1.3. Modalitățile juridice ale dreptului de proprietate	Error! Bookmark not defined.
II. EXERCITAREA ȘI APĂRAREA DREPTULUI DE PROPRIETATE COMUNĂ ÎN DEVĂLMĂȘIE	Error! Bookmark not defined.
2.1. Noțiunea și caracterele dreptului de proprietate comună în devălmășie .	Error! Bookmark not defined.
2.2. Drepturile soților asupra bunurilor comune și proprii	Error! Bookmark not defined.
2.3. Concluzii Capitolul II	Error! Bookmark not defined.
III. ÎNCETAREA PROPRIETĂȚII COMUNE ÎN DEVĂLMĂȘIE	Error! Bookmark not defined.
3.1. Aspecte introductive privind încetarea dreptului de proprietate comună în devălmășie și împărțirea bunurilor comune	Error! Bookmark not defined.
3.3. Împărțirea bunurilor comune la desfacerea căsătoriei	Error! Bookmark not defined.
3.4. Concluzii la Capitolul III	Error! Bookmark not defined.
IV. ASPECTE PRACTICE PRIVIND EXERCITAREA ȘI APĂRAREA DREPTULUI DE PROPRIETATE COMUNĂ ÎN DEVĂLMĂȘIE	Error! Bookmark not defined.
CONCLUZII ȘI RECOMANDĂRI	Error! Bookmark not defined.
SURSE BIBLIOGRAFICE	9

INTRODUCERE

Actualitatea investigației: În perioada de constituire a statalității, în Republica Moldova au fost efectuate reforme în diferite domenii sociale, care au condiționat și modificări radicale ale actelor legislative. De o semnificație aparte sunt modificările legislative privind proprietatea, deoarece ea a fost și va rămâne piatra de temelie a societății, jucând un rol deosebit în evoluția acesteia.

Drepturile reale reprezintă o instituție multifuncțională ce s-a dezvoltat de-a lungul timpului, care are o natură complexă și necesită o studiere minuțioasă. Dreptul de proprietate este principalul și cel mai complet drept real asupra unui lucru, deoarece conferă titularului său toate cele trei atribute: posesia, folosința și dispoziția. Legea permite însă disocierea acestor atribute și repartizarea lor între titulari diferiți, creîndu-se alte drepturi reale.

Din toate timpurile proprietatea a frământat mințile specialiștilor în domeniul dreptului, savanților, filozofilor și economiștilor. Au fost exprimate diverse opinii prin care s-a încercat și se încearcă descrierea acestui fenomen. În societatea contemporană problema proprietății este foarte stringentă. În ultimul deceniu al secolului trecut în Republica Moldova au demarat un șir de reforme, inclusiv reîmpărțirea proprietății deținute în mare parte de către stat. Iată de ce, într-o anumită perioadă ideea proprietății era dominantă: câtă proprietate există, de unde provine, cui îi aparține, cine o merită, de cine trebuie administrată și cum trebuie tratată.

La momentul actual, una dintre modalitățile dreptului de proprietate, este dreptul de proprietate comună, care poate fi tratată ca o modalitate juridică a dreptului de proprietate care este caracterizată prin apartenența dreptului de proprietate concomitent la două cît și la mai multe persoane, care exercită în mod egal posesia, folosința și dispoziția.

În contextul de mai sus, o formă a dreptului de proprietate, așa numită comună poate fi dreptul de proprietate comună în devălmășie. Drept formă a proprietății comune, proprietatea în devălmășie se distinge prin aceea că aparține nefracționat tuturor titularilor devălmași și are ca obiect bunuri comune nefracționate în materialitatea lor. În cazul acestei forme de proprietate comună titularii nu au

determinată nici măcar o cotă-parte ideală, matematică în dreptul de proprietate. Caracteristica principală a dreptului de proprietate comună în devălmășie o constituie faptul că titularii acestui drept nu cunosc nici întinderea dreptului lor de proprietate asupra bunului comun și nici bunurile în materialitatea lor ce aparțin fiecăruia în parte.

Codul civil al R.Moldova dedică o secțiune proprietății comune în devălmășie: *secțiunea a 3-a din capitolul III, titlul III, cartea a doua, art.567-574.*[63.]

Proprietatea comună în devălmășie este reglementată și în *Codul familiei al R.Moldova, la art. 19-26.*[64.]

Astfel, alegerea unei asemenea teme este dictată de însuși rolul bunurilor în devălmășie în economia națională a Republicii Moldova, în viața cotidiană și activitatea economică a cetățenilor și agenților economici, inclusiv în procesul de evaluare a acestora.

În studiul de față ne-am propus să dezvăluim conținutul instituției dreptului de proprietate comună în devălmășie, a procedurilor legale necesare dobândirii și încetării ei.

Gradul de investigație a temei: Analiza temei abordate și cercetarea aspectelor pe care le comportă au fost realizate ținând cont de autorii literaturii din domeniu. Astfel, din punct de vedere doctrinar, gradul de cercetare al temei este determinat de evoluția ideilor inițiate de autori reprezentativi precum: Dimitrie Alexandresco, Constantin Hamangiu, Ion Rosetti-Bălănescu, Alexandru Băicoianu, Matei B. Cantacuzino, Francisc Deak, Henry Mazeaud și alții. Din punct de vedere jurisprudențial, demersul științific este axat în special pe practica judecătorească în domeniu din România și Republica Moldova.

Menționând caracterul inovator al teoriilor elaborate de către autorii citați (enumerarea lor nefiind limitativă) relevăm și cercetători din Republica Moldova, ale căror lucrări au apărut în perioada apariției Codului civil din 6 iunie 2002 al Republicii Moldova, și care și-au adus o contribuție semnificativă în materia abordată: Valentina Cebotari, Nicolae Eșanu, Oleg Efrim, Oleg Buruiană, Gheorghe Chibac, Dorin Cimil, Ion Malanciuc, Andrei Bloșenco, Petru Nichitiuc, Ina Bostan, Cojocari Eugenia, Olga Pisarenco. De asemenea evidențiem și alți autori români ale căror teorii în această materie au o rezonanță notabilă în doctrina românească: Valeriu Stoica, Camelia Toader, Codrin Macovei, Titus Prescure, Chirică D., Pruteanu S., Ciobanu O. și alții.

La fel, consecutivitatea subiectelor abordate în teză a fost inspirată de logica legiuitorului expusă în Codul civil al Republicii Moldova nr. 1107-XV din 6 iunie 2002. Acestea sunt principalele, nu însă și unicele, acte normative folosite în teză. De asemenea, cercetarea are la bază realizările juridice, doctrinare și realizările practicii. Anume acestea au permis evidențierea momentelor importante, particularitățile, problemele nerezolvate, la care au fost propuse soluții.

Scopul și obiectivele lucrării: Orice acțiune sau inacțiune urmărește un anumit scop. Deoarece **scopul** este rezultatul gândit, spre a cărui atingere sunt îndreptate acțiunile, acestea, în cazul nostru, au fost orientate spre evaluarea dreptului de proprietate comună în devălmășie.

Actualitatea stringentă a problemelor legate de dreptul de proprietate comună în devălmășie, ne obligă să facem o analiză pertinentă a tuturor problemelor apărute în legătură cu realizarea acestei operațiuni tehnico-juridice complexe. Menționăm că ne-am propus să realizăm următoarele obiective:

- *Elucidarea noțiunii și caracterelor juridice ale dreptului de proprietate*
 - *Descrierea conținutului dreptului de proprietate*
 - *Evidențierea modalităților juridice ale dreptului de proprietate*
 - *Definirea noțiunii și a caracterelor dreptului de proprietate comună în devălmășie*
 - *Explicarea regimului legal al bunurilor comune ale soților*
 - *Compararea bunurilor proprii ale soților*
 - *Stabilirea drepturilor soților asupra bunurilor comune*
 - *Elucidarea subiectului privind apărarea dreptului de proprietate comună în devălmășie*
 - *Analiza subiectului privind încetarea dreptului de proprietate comună în devălmășie și împărțirea bunurilor comune*
- *Descrierea procedurii de împărțire a bunurilor comune în timpul căsătoriei*
 - *Analiza subiectului privind împărțirea bunurilor comune la desfacerea căsătoriei.*

Baza teoretico-științifică și metodologică a cercetărilor: Cercetările întreprinse s-au bazat pe studierea doctrinei, legislației și practicii existente în domeniul dat. Ca metode de cercetare au fost folosite metoda logică (analiza și sinteza), metoda istorică și sistematică, precum și metoda juridică comparativă.

În investigațiile noastre drept punct de reper legal a servit Codul Civil al Republicii Moldova, Codul Familiei al Republicii Moldova. Au fost analizate, de asemenea, legi ce reglementează subinstituția dată în alte țări, precum și alte acte normative care au fost relevante temei tezei date.

Baza teoretico-științifică a cercetărilor a constituit lucrările savanților autohtoni și români, care au abordat tematica dreptului de proprietate comună în devălmășie.

La fel, baza metodologică conține un complex de metode analitice, de observație a evenimentelor și transformărilor în materia *dreptului de proprietate în devălmășie*, metode de comparație, principalul avantaj al acestei metode fiind îndreptarea spre căutarea comunului, ceea ce des se repetă în sfera dreptului civil, necesitatea comparării în sine a dreptului de proprietate în devălmășie, metode de cercetare a documentelor și actelor civile, metode de inducție și deducție, metode de content-analiză și invent-analiză, metode de prognozare și altele.

Studiul de față reprezintă combinarea tehnicii de studiu investigative cu un procedeu de cercetare cvadruplu. Acestei afirmații îi corespunde metoda de cercetare sistemică. Aceasta se manifestă prin următorul fapt: unui paragraf din capitolul unu al lucrării îi corespunde altul din capitolul doi și trei. Un studiu finisat la adresa unui oarecare paragraf din capitolul unu, impune, implicit, studiul paragrafului similar din capitolul doi și trei. De fapt nu a fost cercetat un capitol apoi altul, cum de obicei se obișnuiește, ci toate au avut aceleași tempouri investigative.

Noutatea științifică și principalele rezultate ale cercetărilor: Noutatea științifică a lucrării, importanța ei teoretică și practică este determinată, mai întâi de toate, de noutatea și importanța instituției devălmășiei. În studiul efectuat au fost sintetizate cele mai noi opinii și concepții expuse în doctrină.

Importanța și valoarea aplicativă a lucrării: Consider că lucrarea, în forma în care se prezintă în acest moment, poate constitui un instrument de lucru util atât pentru cei interesați de anumite aspecte specifice ale dreptului de proprietate comună în devălmășie a soților, cât și pentru diverși teoreticieni și practicieni implicați în procesul dat.

Valoarea teoretico-aplicativă se confirmă prin multitudinea de abordări și soluții, pe care le redă autorul, în vederea oformării unui standard corect și unic de includere în acțiune a normei referitoare la dreptul de proprietate comună în devălmășie. Unele teze, idei novatorii pot fi preluate în vederea unor eventuale modificări de legislație, pentru eficientizarea dreptului de proprietate comună în devălmășie.

Importanța aplicativă este semnificată prin redarea unor concepte, soluții, propuneri vis-a-vis de aspectul civil al dreptului de proprietate comună în devălmășie. Toate acestea, înserate cu o gamă amplă de spețe din practica judiciară a Republicii Moldova și a altor state, pot fi utilizate de specialiști civiliști în cadrul activității lor zilnice.

Rezultatele cercetărilor au importanță metodologică la investigarea și dezvoltarea instituției dreptului de proprietate comună în devălmășie, atât la nivel de teorie generală, cât și la nivel de ramură. Relevăm posibila contribuție a rezultatelor obținute în opera reglementării corecte de către stat a dreptului de proprietate comună în devălmășie, invocarea în teză a unor situații practice analizate prin prisma reglementărilor curente și creionarea unor inexactități.

Structura lucrării: Teza de master este structurată în trei capitole succedate logic și organic, introducerea ca inițierea în studio, încheierea ce inserează concluzii și recomandări și sursele bibliografice.

SURSE BIBLIOGRAFICE

Legislația internațională și națională:

1. CONSTITUȚA Republicii Moldova Nr. 1 din 29-07-1994. Publicat : 29-03-2016 în Monitorul Oficial Nr. 78 art. 140.
2. CODUL CIVIL al Republicii Moldova. Legea nr. 1107-XV din 6 iunie 2002. Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2002, nr.82-86.
3. CODUL FAMILIEI al Republicii Moldova, adoptat prin Legea R.M. nr.1316-XIV din 26 octombrie 2000, intrat în vigoare la 26 aprilie 2001. Monitorul Oficial al R.M. nr.47-48 din 26.04.2001.
4. CODUL FUNCİAR al R.Moldova, aprobat prin Legea nr. 828-XII din 25.12.1991. Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2001, nr.107.
5. LEGEA cadastrului bunurilor imobile nr. 1543-XIII din 25.02.1998. Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 1998, nr. 44-46.
6. LEGEA pentru modificarea Codului familiei nr. 134-XVI din 30.06.2005. Monitorul Oficial al R.Moldova nr.107-109/519 din 12.08.2005.
7. LEGEA pentru modificarea și completarea Codului familiei nr.1316-XIV din 26 octombrie 2000 nr. 120-XVI din 29.05.2008. Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr.125-126/489 din 15.07.2008
8. LEGEA privatizării fondului de locuințe nr. 1324-XII din 10.03.1993. Monitorul oficial al Republicii Moldova, 1993, nr. 5.
9. LEGEA privind gospodăriile țărănești (de fermier) Nr.1353-XIV din 03.11.2000. Monitorul Oficial al R.Moldova nr.14-15/52 din 08.02.2001.

Cărți tipărite, publicații monografice, teze, autoreferate, materiale ale conferințelor:

10. AIOANEI G., POENARU E. Căsătoria și divorțul. București; Hamangiu, 2008, p.108, 114.

11. ANGHEL I., Dreptul roman. București: Lumina LEX, 2000, p.124-126.
12. APETREI I., AND ONE R-I. Dreptul familiei. Suport de curs. Editura Denus, 2005, p.57.
13. ARAMĂ E. COCA G. Concilierea dreptului de proprietate cu interesul general. Revista națională de drept nr.12, 2007, p.16-19.
14. ARAMĂ E., COCA G. Dreptul de proprietate și interesul general: configurarea unor reguli privind compatibilizarea lor. Revista de drept public nr.1, București, 2008, p.27-32.
15. ARAPU Elena, CARA Aliona, ș.a. Drept civil. Drepturile reale. Teoria generală a obligațiilor. Scheme, spețe, teste. Chișinău: Tipografia Centrală, 2013, p.51-56.
16. BACARI Al. Dreptul Familiei. București: C.H. Beck, 2005, p.105,106.
17. BAIEȘ S. , Nicolae ROȘCA. UGO Mattei, Principiile fundamentale ale dreptului de proprietate. Chișinău: ARC, 2000, p.186.
18. BĂIEȘU S. ș.a. Drept civil. Drepturi reale. Teoria generală a obligațiilor. Vol II, Chișinău, 2005, p.54-56.
19. BĂNĂRESCU Iu. Noțiuni generale privind moștenirea. Temeiurile moștenirii. Revista Națională de Drept nr.6, 2007, p.46.
20. BÎRSAN C. ș.a. Drept civil. Drepturile reale. Iași: Institutul European, 1997, p.113.
21. BOIȘTEANU E., ROMANDAȘ N. Unele aspecte teoretico-practice cu privire la conținutul contractului individual de muncă, Revista Națională de Drept nr. 1, 2019, p.13,17.
22. CEBOTARI V. Dreptul familiei, Ediția a II-a, revăzută și completată. Chișinău: USM CEP, 2008, ISBN 9975-62-112-0
23. CEBOTARI V., Dreptul Familiei, Ediția a III-a. Revăzută și completată, Facultatea de Drept, Catedra Drept Civil, Universitatea de stat din Moldova, 344 p. Chișinău 2014. ISBN 978-9975-58-033-5.
24. CHELARU E. Curs de drept civil. Drepturile reale principale. București: Editura All BECK. București. 2019. ISBN 963-615-079-6.
25. CIMIL D., POIRAS I. Rezoluțiunea, rezilierea și revocarea contractelor civile. Revista Națională de Drept nr.5, 2004, p. 28.
26. COCOȘ Ș. Dreptul familiei. Vol.I, București: Lumina Lex, 2001, p.29-32.
27. Cojocar V. Drept internațional privat comun, uniform sau unificat – armonizarea legislației. Revista Națională de Drept-Ediție specială. nr.10-12. Chișinău, 2009, p.33.
28. COSMOVICI P.M. Drept civil. Drepturi reale. Obligații. București: All Beck, 1998, pa.89,90.
29. CRĂICIUNESCU C.-M. Aspecte noi privind abordarea căsătoriei în perspectiva noului Cod civil. Justiția în actualitate a Consiliului Superior al Magistraturii, nr.4/2009, p.10.
30. CRĂICIUNESCU C.-M. Dreptul de dispoziție al soților asupra bunurilor ce le aparțin, în diferite regimuri matrimoniale, București: Universul juridic, 2010, p.35.
31. DOGARU I., CERCEL S. Drept civil. Teoria general a drepturilor reale. București: All Beck, 2003, ISBN 9975-62-120-0
32. FELICIAN S. C. Buna credință. Implicații privind dreptul de proprietate. București: Hamangiu, 2007, p.258.

33. FIORESCU D. Dreptul de proprietate și alte drepturi reale principale. București: Editura Universității Independente Titu Maiorescu, 2020, p.88.
34. GÎSCA V. Drept civil. Drepturile reale. Curs de lecții. Chișinău, 2009, p.93.
35. HAMANGIU C., ROSSETI-BĂLĂNESCU I., BĂICOIANU AI. Tratat de drept civil român. Vol. II. București: ALL, 1997, pag 7.
36. JORA Cristian. Drept civil. Curs de drepturi reale. București: Lumina Lex, 2005, p.115.
37. LUPAȘCU D. Dreptul familiei. Ed. a II-a. București: Rosetti, 2007, p.71.
38. LUPULESCU D. Dreptul de proprietate comună. București: Lumina Lex, 1997, p.180-188.
39. MĂRGINEANU L.,MĂRGINEANU G. Dreptul Familiei. Chișinău: Ed. Elena-V.I., 2002, ISBN 9975-9548-6-3
40. MARIAN S. Dreptul de proprietate asupra imobilului, documentarea și garanțiile acestuia. Revista de Drept, economie și informatică nr.4, 2010, p.139.
41. MAZILU D. Dreptul comerțului internațional. Partea specială. București: Lumina Lex, 2010, p.51.
42. MIHALACHE I., SLUTU Nicolae. Practica examinării litigiilor civile privind compensarea daunelor morale în transportul aerian de pasageri. Revista Națională de Drept nr.9-10, 2010, p.56.
43. MOLOMAN B.D. Căsătoria civilă și religioasă în dreptul roman. București: Universul juridic, 2009, p.174-177.
44. NECULESCU S. Introducere în dreptul civil. București: Hamangiu, 2008, p.136-137.
45. PÎNZARI V. Unele reflecții cu privire la reglementarea regimului contractual al bunurilor soților în legislația familiei a Republicii Moldova. Revista Legea și viața nr.3, 2006, p.14.
46. PISARENCO O. Tipurile de regimuri matrimoniale contractuale în legislația diferitelor state. Revista Națională de Drept, 2012, nr.9, p 53.
47. POALELUNGI M., Filincova S., ș.a. Manualul judecătorului pentru cauze civile. Ediția a II-a. Chișinău: Tipografia Centrală, 2013, p.843-847.
48. SMOCHINĂ A. Istoria Universală a statului și dreptului. Epoca Antică și Medievală. Chișinău: Tipografia Centrală, 2002, p.12.
49. SOSNA AI. Методы и механизмы защиты прав и свобод: Европейский суд по правам человека, Закон и жизнь № 8, Кишинев, 2009, стр.32-38.
50. TURIANU C., PĂTULEA V. Dreptul de proprietate. Vol III. București: Rosetti, 2005, p.7-15.
51. TERRE F., Simler Ph. Droit civil. Les oblogations. Paris: Dalloz, 2005, p.41.
52. ȚICLEA AI., BOTEA Gh., ș.a. Drept civil. Curs selectiv pentru pregătirea examenului de licență. București: Argument, 2002, p.157.
53. STOICA V.. Drept civil. Drepturile reale principale. Curs universitar. București: C.H. Beck, 2009, p.145-147.
54. VASILESCU P. Regimuri matrimoniale: Partea generală. București: Rosetti, 2003, p.63.
55. VOIRIN P., Goubeaux G.. Droit civil. Regimes matrimoniaux. Successions-liberalites, Tome 2, Paris: L.G.D.J., 2006, p.12.
56. БОНДОВ С.Н. Брачный договор, Москва: Юнити, 2000, стр.137.

57. ГАСПАРЯН А.С., Е.С. Астроховаю Брачный контракт - Гарантия семейного счастьяю Ростов-на-Дону: Феникс, 2020, стр.219.
58. НЕЧЯЕВА А.М. Семейное Право, Курс лекций, Москва: БЕК, 1998, стр.14.
59. НЕШАТАЕВА Т., АФОНИНА М. Краткий обзор основных положений Заключения Консультативного совета еропейских судей Совета Европы N 6 О справедливом судебном разбирательстве в разумные сроки и роли судьи в судебных процессах с учетом альтернативных способов разрешения споров. Вестник Высшего Арбитражного Суда Российской Федерации N 8, 2010, стр.189.
60. САПРЫКИН Н. Недействительность брака: некоторые проблемы теории и практики. Российский судья N 8, 2005, стр.28.
61. СКЛОВСКИЙ К.И. Собственность в гражданском праве. Москва, 2009.

Surse electronice și publicații monografice online:

62. [HTTPS://IBN.IDSI.MD/SITES/DEFAULT/FILES/IMAG_FILE/CATEGORIILE%20DE%20BUNURI%20CARE%20POT%20CONSTITUI%20OBIECT%20AL%20REGIMULUI%20MATRIMONIAL%20CONTRACTUAL.PDF](https://ibn.idsi.md/sites/default/files/imag_file/categoriile%20de%20bunuri%20care%20p%20ot%20constitui%20obiect%20al%20regimului%20matrimonial%20contractual.pdf) [Accesat la: 15.08.2022]
63. Decizia Colegiului civil al Curții Supreme de Justiție a Republicii Moldova. Dosarul nr.2r/a-11/2020 din 13.02.2020. Buletinul Curții Supreme de Justiție al Republicii Moldova nr.8, 2020. vizualizat la data de 01.12.2022
64. Decizia Colegiului civil și de contencios administrative al Curții Supreme de Justiție a Republicii Moldova. Dosarul nr.2ra-1212/2021 din 14.09.2021.
65. Decizia Colegiului civil și de contencios administrative al Curții Supreme de Justiție a Republicii Moldova. Dosarul nr.2ra-1038/2021 din 05.07.2021.
66. Hotărîrea Plenumului Curții Supreme de Justiție a Republicii Moldova. Dosarul nr.4-2r/a-59/2020 din 09.10.2020.